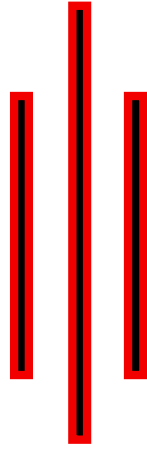

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम

जुगल गाउँपालिका
सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

जुगल गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/७९ को नीति, योजना तथा कार्यक्रम

खण्ड १

परिचय र समिक्षा

गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यु

गाउँसभाका सदस्यज्युहरू

नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट लोकतन्त्रका आधारभुत मूल्य मान्यता स्थापित गर्दै समृद्ध नेपाल: सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षालाई आत्मसात गर्दै जुगल गाउँपालिका अनवरत यात्रारत छ । स्थानीय सरकार गठनको पहिलो कार्यकालको उतरार्द्ध तिर जुगल गाउँपालिकाले विकास, समृद्धि र सुशासनको लय पकडिदै गर्दा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको दोस्रो भेरियन्ट सहितको कोभिड १९ को महामारीबाट सिर्जित असहजता र चुनौतीका बिचमा जुगल गाउँपालिकाको दशौं गाउँसभा शुभारम्भ गर्दै यस सम्मानित सभा समक्ष जुगल गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/७९को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दैछु ।

यस महत्वपूर्ण घडीमा कोभिड १९ महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र प्रभावितहरूलाई राहत पुनस्थापना लगाएतका कार्यमा हामी प्रतिवद्ध छौं । यस महामारीमा देश तथा विदेसमा रही ज्यान गुमाउनु हुने नेपालीहरूमा श्रद्धासुमन । शोकसन्तप्त परिवारमा हार्दिक समवेदना । रत्नराज्य कोभिड १९ आइसोलेसन केन्द्रमा उपचाररत, होम आइसोलेसनमा आराम गरिरहेका लगाएत सबै संक्रमितहरूको शिघ्रस्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु । कोभिड १९ महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारमा अहोरात्र खटिने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, कर्मचारी, स्वयंसेवक लगाएत अग्रपंक्तिमा रही काम गर्नु हुने हिरोहरूलाई सलाम ।

लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्ति लगायतका विभिन्न आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण महान् शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

दोस्रो भेरियन्ट सहितको कोभिड-१९ ले आगामी दिनमा हाम्रा दैनिकी भनै प्रभावित हुन सक्छ । यसले उत्पादन, उत्पादकत्व तथा जीवन निर्वाहमा कठिनाइ ल्याउन सक्छ । कोभिड-१९ को असरबाट सिर्जित आवश्यकताको पहिचान गरेर सोही आधारमा नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ । नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा नेपालको संविधान र विद्यमान कानून अनुरूप जुगल गाउँपालिकाले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू तथा प्रचलित कानून तथा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटका प्राथमिकताहरूलाई समेत आधारको रूपमा लिइएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय

जुगल गाउँपालिकाको समग्र विकास हाम्रा प्राथमिकता हुन । राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, दिगो विकासका लक्ष, राजनीतिक दलका घोषणापत्र, संघीय तथा प्रदेश सरकारले प्रस्तुत गरेका बजेट, जुगलवासीका अपेक्षा, राजनीतिकदल तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुभावहरूलाई आधार मानी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ । अब म यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष गाउँपालिकाले चालु आ.व. अवधिमा संचालन गरेका क्रियाकलाप र प्राप्त उपलब्धीको विवरण संक्षेपमा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

चालु आ.व.२०७७।०७८ को वार्षिक प्रगति समिक्षा

आय व्यय

यस गाउँपालिकाको चालु आ.व.२०७७।०७८ को कुल बजेट रु.६५,३६,७९,७८६.१९ रहेको छ । जसमा हालसम्मको चालु खर्च ४५.५४% तथा पुँजीगत खर्च ६१.३६% खर्च भईसकेको छ । समग्रमा कुल बजेटको ५३.४५% अर्थात रु ३४,९३,९१,८४५.७१ खर्च भईसकेको छ ।

१ Covid-19 रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार तथा विपद व्यवस्थापन

- 1 विश्वभर तीव्र गतिमा फैलिरहेको नयाँ भेरियन्ट सहितको कोभिड-१९ संक्रमणलाई रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारको लागि श्री रत्न राज्य माध्यमिक विद्यालयको आवास भवनमा जुगल गाउँपालिका र बलेफी गाउँपालिकाद्वारा संयुक्त रूपमा अक्सिजन सुविधा सहितको २० बेड र सामान्य सुविधा सहितको ५० बेडको रत्न राज्य कोभिड १९ आइसोलेसन केन्द्र मिति २०७८ बैशाख २७ गतेदेखि हालसम्म निरन्तर रूपमा सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- 2 PCR परीक्षण, संक्रमित संख्या, निको हुनेको संख्या, मृत्यु हुनेको संख्या, आइसोलेसन केन्द्र र होम आइसोलेसन केन्द्रमा रहेका संख्याहरूको तथ्याङ्कीय विवरण सहितको सूचना प्रवाह गरी सार्वजनिकरण गरिएको छ । आइसोलेसन केन्द्रमा भर्ना भएका बिरामीहरूको स्वास्थ्य अवस्था बुझ्न तथा होम आइसोलेसनमा बसेका कोभिड १९ संक्रमित बिरामीहरूले स्वास्थ्य परामर्श लिन हेलो डाक्टर कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- 3 आइसोलेसन केन्द्रमा हालसम्म जम्मा ७९ जना कोभिड १९ संक्रमितहरूले उपचार सेवा पाइसकेका छन् । जसमध्ये जुगल गाउँपालिकाको २२ पुरुष र १२ जना महिला गरी जम्मा ३४ जना तथा बलेफी गाउँपालिकाको २८ पुरुष र १७ जना महिला गरी जम्मा ४५ जना रहेका छन् ।
- 4 होम आइसोलेसनमा बस्ने संक्रमितहरूलाई गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष र स्वास्थ्यकर्मीहरूबाट घरभेट गरी मास्क, सेनिटाइजर, साबुन र उपचार सेवा समेत प्रदान गरिएको छ ।
- 5 हालसम्म गाउँपालिका भित्र ६६० जनाको PCR/Antigen परिक्षण भएका छन् । जसमध्ये ३१३ जनाको कोभिड १९ पोजेटिभ देखिएका छन् भने ४७१ जनाको कोभिड १९ नेगेटिभ देखिएका छन् । आइसोलेसन केन्द्रमा उपचारत कोभिड १९ संक्रमित बिरामीहरू मध्ये ५५ जना निको भईसकेका छन् ।
- 6 आइसोलेसन केन्द्रमा रहेका कोभिड १९ संक्रमितहरू मध्ये हालसम्म संक्रमणकै कारण मृत्यु हुनेको संख्या शून्य रहेता पनि बलेफी गाउँपालिका वडा नं ६, मांखा निवासी एकजना ५३ वर्षीय मानसिक सन्तुलन ठिक नभएको संक्रमित बिरामीले आइसोलेसन केन्द्रको तेश्रो तल्लावाट हामफाली आत्महत्याको प्रयास गरिएको अवस्थामा तत्काल सुरक्षाकर्मी र स्वास्थ्यकर्मीद्वारा उद्धार गरी अस्पताल लैजाने क्रममा बाटैमा मृत्यु भएको छ ।
- 7 हालसम्म Frontline मा खटिने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी र वृद्धवृद्धा गरी जम्मा ६६१ जनाले कोभिड १९ विरुद्धको पहिलो डोजको कोभिडिल्ड खोप लगाईसकेको छन् । कोभिड १९ नयाँ भेरियन्ट संक्रमण सुरु भएपश्चात १६८ जना ६० देखि ६४ वर्षका वृद्धवृद्धाहरू तथा Frontline मा खटिने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, र स्वास्थ्यकर्मीहरूले पहिलो डोजको खोप लगाईसकेका छन् ।
- 8 आइसोलेसन केन्द्रमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, स्वास्थ्य कार्यालय, राजनीतिक दलहरू लगायत व्यक्तिगत तथा संस्थागत तवरबाट स्वास्थ्य सामग्री, खाद्य तथा पोषण सामग्री, फलफुल, खाजा/खाना खर्च लगायत स्वयंसेवक सहयोग प्राप्त भएका छन् । यसबाट कोभिड १९ महामारी विरुद्ध लड्न स्थानीय सरकारसँग सबै पक्षहरूको समन्वय, सहयोग र सहकार्य महत्वपूर्ण रहेको सन्देश प्रवाह भएको छ ।

- 9 Covid-19 रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार प्रयोजनार्थ स्थापना गरिएको आइसोलेसन केन्द्रमा अति आवश्यक औषधि, स्वास्थ्य सामग्री तथा उपकरणहरू खरिद तथा चिया नास्ता/खाजाखानामा हालसम्म रु ३७,१०,८०१।-खर्च भईसकेको छ । आइसोलेसन केन्द्रमा भएको खर्च जुगल गाउँपालिका र बलेफी गाउँपालिकाले आधा आधा व्यहोर्ने सहमती भएको छ ।
- 10 गाउँपालिका अध्यक्षबाट सबै वडा विपद व्यवस्थापन समितिलाई कोभिड १९ रेसपोन्स बारे ९ बुँदे निर्देशन दिई कार्यन्वयन भईरहेको छ ।
- 11 मिति २०७७ श्रावण ३० गते वडा नं २ को लिदि लामाटोलमा गएको भिषण पहिरोमा परि २८ घर पूर्ण क्षति, ५ जना घाइते र ३९ जनाको ज्यान गएको छ । पहिरो गएपश्चात त्यसको तत्काल उद्धार र खोजी कार्य, राहत वितरण लगायत विविध व्यवस्थापनमा गाउँपालिका, प्रदेश सरकार, नेपाल सरकार, सुरक्षा निकाय, विभिन्न संघ संस्था, राजनीतिक दल, युवा समूहहरूले गरेको सहयोग र समन्वयलाई उच्च प्रशंसा गरेका छौं ।
- 12 गाउँपालिकाले लिदि पहिरोमा परि मृत्यु भएका परिवारका लागि प्रति परिवार रु १ लाख र प्रति मृतक रु २५ हजार काजक्रिया खर्च स्वरुप जम्मा रु २० लाख ७५ हजार वितरण गरिसकेको छ । त्यसैगरी सिलिण्डर सहित १५८ सेट ग्याँस चुल्हो र आवश्यक खाद्यन्न वितरण गरिसकेको छ ।
- 13 यो वर्ष मनसुनको समयमा अविरल वर्षाको कारण पहिरो गई पूर्ण क्षति भएका घरधुरीहरू, आंशिक क्षति भएका घरधुरीहरू र अत्यन्तै जोखिममा रहेका २५८ घरधुरीहरूको विवरण राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनीकरण प्राधिकरणद्वारा लागू गरिएको KOBO Apps प्रयोग गरी संकलन गरिएको लिदी, सानो नाम्फा, चनौटे, हगाम, सेलाडका बाढी पहिरो प्रभावित तथा जोखिम बस्तीहरूको लाभग्राही पहिचान गरी पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना प्रयोजनार्थ जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गरिएको छ ।
- 14 अन्य स्थानीय तह,देशका विभिन्न भाग तथा विदेशबाट व्यक्तिगत एवं संस्थागत रुपमा लिदी लगायत गाउँपालिकाका बाढी पहिरो प्रभावितहरूको लागि दिनुभएको आर्थिक सहयोगलाई लिदि पहिरो प्रभावितहरूकै व्यवस्थापनमा खर्च गरिने नीति गाउँपालिकाले लिएको छ । लिदि पहिरो प्रभावितहरूको व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिकाको कोषमा हालसम्म रु ४१,९३,५२०।-आर्थिक सहयोग जम्मा भएको छ ।
- 15 लिदि पहिरोबाट प्रभावित १७२ घरधुरीलाई सेलाडको बाँसखर्कमा अस्थायी रुपमा विस्थापन गरी राखिएको छ । वर्षायाममा हुने संभावित विपदबाट जोगाउन बोल्दे, नाम्फा, खमारे लगायत अन्य बस्तीका करिब ३६० घरपरिवारहरूलाई सुरक्षित ठाउँमा बस्नको लागि टेन्ट, त्रिपाल, कम्बल, म्याट, गुन्द्री, खाद्यन्न आदि राहतका सामग्रीहरू वितरण गरिएको छ ।
- 16 गाउँपालिका भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा ६४२५ थान मास्क वितरण गरिएको छ ।
- 17 नेपाली सेनाको सहयोगमा सञ्चगाउँ मूनी जोखिममा रहेको ठूलो ढुङ्गा बिस्फोटन गरि उपभोक्ता समिति मार्फत त्यसलाई व्यवस्थापन गर्ने काम भएको छ ।
- 18 जोखिम बस्तीहरूलाई लक्षित गरी पाङ्गर्पु, कात्तिके र गोल्चेको लागि टेन्ट १५ वटा र त्रिपाल २५ वटा वितरण भएको छ । मिति २०७८ असार १ गतेको भिषण बाढी र पहिरोको कारण जोखिममा परेका दिपु र तेगा बस्तीको लागि हेलिकप्टर चार्टर गरि ७ बोरा चामल, ४० वटा त्रिपाल, ११ पोका नुन र ३० केजी दाल वितरण गरिएको छ ।
- 19 सामुदायिक आत्मनिर्भर सेवा केन्द्र(CSRC) को प्राविधिक सहयोगमा सबै वडाहरूका जोखिम बस्ती अध्ययन गरी गाउँपालिका र सामुदायिक आत्मनिर्भर सेवा केन्द्र बीच गाउँपालिका तर्फबाट जाली र CSRC को तर्फबाट निर्माण सामग्री तथा ज्यालामा साझेदारी हुने गरि जम्मा रु ३०,८८,८४५।- रकम प्राप्त भई १८ वटा जोखिम बस्तीहरूलाई संरक्षण गर्ने कार्य भएको छ ।

२ आर्थिक विकास

- 1 गाउँपालिकाबाट ३१८० के.जी. उन्नत जनकदेव जातको आलुको विउ खरिद गरी ५६ घरपरिवार र ४ वटा कृषि समुहलाई वितरण गरिएको छ । यसबाट करिब ३७००० के.जी. आलु उत्पादन भएको छ । समयमा कृषकलाई रासायनिक मल वितरण गर्न ३ वटा सहकारी संस्थालाई गाउँपालिका र कृषि सामग्री कम्पनीमा दर्ता गरिएको छ ।
- 2 २ वटा धान पकेट, ३ वटा आलु पकेट, ३ वटा तरकारी खेती पकेट, १ वटा चिया पकेट र ३ वटा बाखा पकेट क्षेत्रहरू पहिचान गरि आवश्यक सामग्रीहरू वितरण गरिने तयारी भएको छ ।
- 3 लागत साझेदारीमा चौरी संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्रीहरू अनुदानमा वितरण गर्न लागिएको छ । कृषि तथा पशु व्यवसाय विमा प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकहरूले विमा कम्पनीलाई तिर्नुपर्ने प्रिमियम रकममा ५० प्रतिशत अनुदान दिई ११० वटा गाईभैंसी र २०० वटा बाखाको विमा गरिएको छ ।
- 4 यो वर्ष १० वटा कृषि समूह थप दर्ता भई ६३ वटा पुगेका छन् । ७६ वटा विभिन्न व्यवसायहरू दर्ता भई २३६ वटा अन्य व्यवसायहरू दर्ता भईसकेका छन् ।
- 5 कृषि तथा पशु क्षेत्रका प्राविधिक सेवालालाई फिल्डमुखी बनाईएको छ । ६० वटा कृषि तथा पशुपालन फर्ममा गाउँपालिकाबाट प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको छ । ४७७ वटा बोका र ५१ वटा गोरुको बन्ध्याकरण गरिएको छ । पशुहरूमा लाग्ने थुनेलो, निमोनिया, रुघा, खोकी आदि जस्ता रोगहरूको उपचार गरिएको छ । ५५० वटा गाई, भैंसी र चौरीहरूलाई F.M.D. भ्याक्सिन लगाइएको छ ।
- 6 गाई, भैंसी र कुकुरहरूलाई रेविज विरुद्ध ३२२ डोजको खोप निशुल्क लगाईएको छ । कुखुरालाई रानीखेत विरुद्ध ११ हजार डोजको खोप निशुल्क लगाईएको छ । ७० वटा कुखुराको पोष्टमार्टम गरिएको छ । भेडा बाखाको लागि पि.पि.आर. विरुद्धको २६५ डोजको खोप निशुल्क लगाईएको छ ।
- 7 गरिबीको रेखामुनी रहेका परिवारहरूका लागि स्थानीय श्रोत र साधन परिचालन गरी स्थानीयस्तरमा नै उद्यमशीलता विकास मार्फत रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्देश्यले गरिबी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) लागू भएको छ । जस अन्तर्गत वडा नं ४ मा सिलाई बुनाई र कटाई सम्बन्धि २५ जना उद्यमीहरूको सीप विकास गरिएको छ भने वडा नं ७ मा गलैचा बुनाई सम्बन्धि ३० जना र चुरा पोते सम्बन्धि १३ जना उद्यमीहरूको सीप विकास गरि जम्मा ६८ जना नयाँ उद्यमीहरूको विकास गरिएको छ ।
- 8 गरिब घर पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत सुपरीवेक्षक तथा गणकहरू नियुक्त गरी सर्वेक्षणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगिसकेको छ । हालसम्म ३९२४ घरपरिवारको विवरण संकलन भईसकेका छन् ।
- 9 प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ तथा पूराना गरी जम्मा ८०९ जना (५०३ पुरुष र ३०६ महिला) बेरोजगारहरू सूचिकृत भएका छन् जसमध्ये हाल ७५० जनाले जम्मा २१,९५७ दिन रोजगार पाएका छन् । यस वर्ष यूवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल आयोजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लागि नेपाल सरकारबाट जम्मा रु १,१९,४८,०००।— तथा गाउँपालिकाले थप रु १५ लाख विनियोजन गरी कुल बजेट रु १,३४,४८,००० रहेकोमा हाल ४० वटा आयोजनाहरू बेरोजगार सूचिका उपभोक्ता समितिहरूसँग सम्झौता भई सञ्चालन भईरहेकोमा २५ वटा आयोजनाहरू भुक्तानी भईसकेका छन् ।
- 10 "एक हप्तामा जुगल" भन्ने मिसनका साथ सगरमाथा आरोही सर्मिला लामाको नेतृत्वमा ४ सदस्यीय आरोही टोलीद्वारा (मिति २०७७ असोज २७ गतेदेखि कार्तिक ३ गतेसम्म) जुगल हिमालको दोश्रो आरोहण सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ । जुगल हिमाल आरोही तथा प्राविधिक टोलीहरूसँग जुगल पर्यटन विकासको संभावना र चुनौती तथा अनुभव साटासाट कार्यक्रम गरिएको छ ।

11 "जुगलको पानी जुगलबासीको लगानी" लाई साकार पार्न बलेफी हाइड्रोपावर लिमिटेडबाट निष्काशन गरेको साधरण सेयर (IPO) १८,२७,०७० कित्ता मध्ये जुगल गाउँपालिका वडा नं २, ३ र ४ को लागि ६०% अर्थात १०,९६,७०० कित्ता सेयर निष्काशन भएको छ ।

३ सामाजिक विकास

- 1 बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम अन्तरगत गाउँपालिका तथा वडास्तरीय पोषण तथा खाद्य निर्देशक समिति गठन गरिएको छ । ६ वटा स्वास्थ्य चौकीहरूमा पोषण कर्नर स्थापना गरिएको छ । वडा नं ३ को पाङ्गर्पु र वडा नं ५ को सिरानगाउँमा पौष्टिक आहार बनाउने तरिका प्रदर्शन गरिएको छ । ७ वटै वडाका १०८० जना सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई लौका, फर्सी, सिमी, धनियाँ, मूला, काँक्रो, चिप्ले भेण्डी, तिते करेला आदिको विउविजन वितरण गरिएको छ ।
- 2 ७ वटै वडाका १०५ जना सुत्केरी महिलाहरूलाई चामल, दाल, तेल, घ्यू, नून, चना, ब्रस, मञ्जन, साबुन, नेलकटर, सर्वोत्तम पिठो, आँटाको पिठो जस्ता पोसिलो खानेकुरा तथा सरसफाई सामग्री झोला उपहार दिईएको छ । १२०० जना सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई पहेंलो रङको सखरखण्डको बेर्ना वितरणको कार्यक्रम तय भैसकेको छ ।
- 3 रोभिड अ.न.मी कार्यक्रम अन्तरगत भिटामिन A, जुकाको औषधि तथा बाल भिटा वितरण गरिएको छ । पूर्ण खोप सुनिश्चितताको लागि सर्वेक्षण अभियान, गर्भवती जाँच, विद्यालय तथा समुदायमा कोभिड १९ सम्बन्धि स्वास्थ्य शिक्षा, ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम गरिएको छ ।
- 4 गर्भवती महिलाहरूले नियमित गर्भ जाँच गराए बापत पाउने १ क्रेट अण्डा तथा स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराए बापत सुत्केरी महिलाहरूले पाउने १ माना घिउ वितरणको कार्य प्रभावकारी देखिएको छ ।
- 5 महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई मासिक रुपमा रु २५०० यातायात खर्च उपलब्ध गराईएको छ । आमा समूहहरूको गाउँपालिकामा दर्ता अभिलेख राख्ने कार्यको सुरुवात भएको छ ।
- 6 बालिकाहरूलाई प्रदान गरिने खोप सम्बन्धि सेवालालाई जिल्लामै उत्कृष्ट बनाउन सफल भएका छौं । परिवार नियोजन सम्बन्धि सुविधा र बहिरंग (OPD) स्वास्थ्य सेवालालाई प्रभावकारी बनाईएको छ । सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सञ्चालन खर्च प्रदान गरिएको छ ।
- 7 सुत्केरी सेवालालाई सुरक्षित बनाईएको छ । सुत्केरी महिलाहरूलाई लक्षित गरि एम्बुलेन्सलाई निशुल्क बनाईएको छ । यो वर्ष हालसम्म ४० जना सुत्केरी महिलाहरूले निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्राप्त गरेका छन् । भारत सरकारबाट सहयोग स्वरुप एउटा एम्बुलेन्स प्राप्त गरि सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- 8 तेम्बाथानमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई सञ्चालनमा ल्याई स्वास्थ्य सेवालालाई विस्तार गरिएको छ ।
- 9 स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न वडा स्तरमै स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम लागू भईसकेको छ ।
- 10 श्री रत्न राज्य माध्यमिक विद्यालयमा सिभिल इन्जिनियरिङ प्राविधिक धारको पठनपाठन सुरु भएको छ । अभिभावकसँगै चौरी गोठमा रहेका २२ जना बालबालिकाहरूलाई रत्न राज्य माध्यमिक विद्यालयमा आवासीय सुविधा सहित पठनपाठनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- 11 प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित बाबूआमा विहिन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम अन्तरगत प्राप्त ७२ हजार रकम २२ जना बाबूआमा विहिन बालबालिकालाई दामाशाही रुपमा वितरण गरिएको छ ।
- 12 विद्यालयमा शिक्षक रिक्त हुनासाथ पुनः अर्को शिक्षक नियुक्तको व्यवस्था मिलाउन आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन गरी करार शिक्षक सूचि प्रकाशन गरिएको छ ।
- 13 विद्यालयमा किशोरी छात्राहरू (कक्षा ६-१२ सम्म) को लागि Sanitary Pad वितरण गरिएको छ । गाउँपालिका भित्रका ३,८६१ जना विद्यार्थीहरू दिवा खाजा कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएका छन् ।
- 14 गाउँपालिकाले "हाम्रो जुगल" नामक पाठ्यक्रम निर्माण गरी प्रत्येक विद्यालयमा लागू गरिएको छ । प्रत्येक विद्यालयमा धुलोरोहित कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाई कर्नर निर्माण गरिएको छ ।

- 15 गाउँपालिका स्तरीय प्रधानाध्यापकहरूको बैठकलाई नियमित बनाईएको छ । विद्यालय सुपरीवेक्षण तथा शिक्षकको पेशागत सहयोगको लागि रोष्टर समूह निर्माण गरिएको छ ।
- 16 प्रदेश सरकार अनुदानबाट मा.वि. दरबन्दी शून्य रहेको ४ वटा विद्यालयहरूमा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान शिक्षक राख्ने कार्य भएको छ । विद्यालयका प्रधानाध्यापक तथा लेखापालहरूलाई ३ दिने लेखा तथा जिन्सी सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- 17 ऐतिहासिक प्रथम जुगल भलिबल कप र प्रथम जुगल रनिङ शिल्ड प्रतियोगिताको सुरुवात गरिएको छ । तेश्रो राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ ।
- 18 यस वर्ष श्री कालीदेवी मा.वि. जुगल ४ र श्री जलदेवी मा.वि. जुगल ७ मा शैक्षिक सत्र २०७८ देखि कक्षा ११ सञ्चालन गर्न अनुमति दिइएको छ ।
- 19 नेपाल सरकारको नीति बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई बैकिङ प्रणालीमा आवद्ध गरिएको छ । गाउँपालिकामा कुल २,११४ जना लाभग्राही रहेकोमा हालसम्म १,९६५ जनाले बैंक खाता मार्फत सामाजिक भत्ता प्राप्त गरिसकेका छन् । सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न योग्य २८१ जना लाभग्राहीहरूको विवरण अनलाईनमा प्रविष्ट भईसकेको छन् ।
- 20 गाउँपालिकामा रहेका पुराना घटना दर्ताहरूलाई तीव्र रूपमा डिजिटाइजेसन गर्ने कार्य भईरहेको छ । २०,१६५ वटा पुराना घटना दर्ता सम्बन्धि तथ्याङ्क रहेकोमा हालसम्म ७,६४७ वटा तथ्याङ्क डिजिटाइजेसनमा प्रविष्ट भईसकेका छन् ।
- 21 यो वर्ष १३ जनालाई जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण गरिएको छ । त्यसैगरी क वर्ग ६ जना, ख वर्ग ७ जना, ग वर्ग ९ जना र घ वर्ग १ जना गरी जम्मा १३ अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण गरिएको छ । प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुर्स्थापना (CBR) सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई बैशाखी, सेतो छडी, टेक्ने छडी र विहल चियर वितरण गरिएको छ ।
- 22 लोकसेवा तयारी गर्ने विद्यार्थीहरूलाई लक्षित गरी लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन भएको छ । सीप विकासको माध्यमबाट यूवाहरूमा रोजगारी सिर्जना गर्न ड्राईभिङ तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- 23 प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान अन्तर्गत विद्यार्थीहरूमा स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले हाल २ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा विद्यालय नर्स विस्तार भई ३ वटा माध्यमिक विद्यालयहरूमा प्रभावकारी रूपमा विद्यालय नर्स कार्यक्रम लागू भईरहेको छ ।

४ भौतिक पूर्वाधार विकास

- 1 वडा स्तरीय ११४ वटा योजनाहरू मध्ये हालसम्म १११ वटा योजनाहरू उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भई सञ्चालनमा रहेका छन् । यी मध्ये ७९ वटा योजनाहरू भुक्तानी भईसकेका छन् ।
- 2 गाउँपालिका स्तरीय ७ वटा योजनाहरू उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भई सञ्चालनमा रहेकोमा हालसम्म ६ वटा भुक्तानी भईसकेका छन् । गत आ.व.२०७६।०७७ को क्रमागत १२ वटा र यस आ.व.को १० वटा गरी जम्मा २२ वटा ठूला भवन, सडक र बेलीब्रज निर्माणसँग सम्बन्धित योजनाहरू ठेक्का मार्फत सञ्चालन भईरहेका छन् ।
- 3 स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत यो वर्ष ३ वटा योजनाहरूमा रु ४१,४०,०००।— र प्रदेश पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत ६ वटा योजनाहरूमा रु ९० लाख विनियोजन भई उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य सम्पन्न भएका छन् ।
- 4 समग्रमा १८० वटा योजनाहरू मध्ये १७५ वटा योजनाहरू सम्झौता भई हालसम्म ९३ वटा योजनाहरू भुक्तानी भईसकेका छन् भने ठेक्का मार्फत सञ्चालन भईरहेका योजनाहरूको पनि रनिङ बिल भुक्तानी भईरहेका छन् ।
- 5 गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माणको करिब ४० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भईसकेको छ । सेलाङ, हगाम र याङलाकोट वडा कार्यालय भवनहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न भई नयाँ वडा कार्यालय भवनबाटै सेवा प्रवाह सुरु भईसकेको छ । गुम्बा वडा

कार्यालय भवन र पाडताड वडा कार्यालय भवनको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगिसकेको छ । सेलाड सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई मर्मतको कार्य सम्पन्न भईसकेको छ । पाङ्गर्पुमा निर्माणाधिन रहेको सेतीदेवी मा.वि. निर्माण भईसकेको छ । कात्तिकेमा नवनिर्मित नवज्योती आधारभूत विद्यालय भवनको निर्माण कार्य ९०% सम्पन्न भईसकेको छ ।

- 6 यो वर्ष ढाँडे याङ्लाकोट सडक ०.९ कि.मी., बैकुण्ठे नाम्फा सडक ०.६ कि.मी, खुन्दुर्क गोल्चे सडक ०.६५ कि.मी र ढाँडे राम्चे बराम्चे सडक ०.५५ गरी जम्मा २.७ कि.मी सडक कालोपत्रे भएको छ । गत आ.व.को १२ कि.मी र यस आ.व.को १०.६५ कि.मी गरी जम्मा २२.६५ कि.मी. सडकको नयाँ ट्राक खोलिसकेको छ । ग्राभेल गरिएको सडक ४.८ कि.मी रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट करिब ४५ कि.मी. सडक मर्मत सम्भार भएको छ ।
- 7 दिपु पेमासाल जुगल हिमश्रृङ्खला बेसक्याम्प पर्यटन पदमार्ग निर्माण भएको छ । ब्याडमिन्टन खेलको प्रवर्द्धन र विकास गर्नको लागि वडा नं ५, ढाँडेमा १ वटा कर्भर्ड हल निर्माण भईसकेको छ । वडा नं ४ पाडताडमा खेलकुद ग्रामको DPR सम्पन्न भई खेलकुद ग्राम निर्माणको कार्य भईरहेको छ ।
- 8 अस्पताल नभएका नेपाल भरिका स्थानीय तहहरुमा ५/१०/१५ शैल्याको अस्पताल निर्माण गर्ने उद्देश्य रहेको नेपाल सरकारको अत्यन्तै लोकप्रिय कार्यक्रम अन्तर्गत चनौटेमा १० शैल्या अस्पताल भवन निर्माणको लागि बोलपत्र आव्हान भईसकेको छ ।
- 9 यो वर्ष राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणबाट गोल्चे, गुम्बा र हगाम तिन ठाउँमा ५ शैल्याको स्वास्थ्य चौकीहरु निर्माण भईरहेका छन् । प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान अन्तर्गत पाडताडमा ५ शैल्याको स्वास्थ्य चौकी निर्माणको लागि स्थानीय हिमाल तामाडबाट १-६-०-२ क्षेत्रफल भएको जग्गा निशुल्क प्राप्त गरी बोलपत्र आव्हान भईसकेको छ । याङ्लाकोटमा स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको आर्थिक सहयोगमा निर्माणाधिन आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
- 10 याङलोकोटमा प्रदेश सरकारको सहयोगबाट १ वटा राष्ट्रिक हाउसको निर्माण भईसकेको छ ।
- 11 लप्सेखोला बेलिब्रिज निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । गाउँपालिका, CDECF र उपभोक्ता समितिसँग त्रिपक्षीय सम्झौता भई बोक्सेखोला माथि निर्माणाधिन रहेको झोलुङ्गे पुल सम्पन्न भईसकेको छ । यहि त्रिपक्षीय सम्झौताद्वारा गणेश खोला र तार्के खोला माथि झोलुङ्गे पुलहरु निर्माण भईरहेका छन् ।
- 12 दशैं, तिहार जस्ता चाडपर्वहरु लक्षित गरी कोटेसन विधिबाट गाउँपालिकाका मुख्य सडकहरु प्राविधिकहरुको प्रत्यक्ष निगरानीमा मर्मत तथा सरसफाई गरि यातयात सुविधालाई सहज बनाइएको छ ।
- 13 भूकम्प पछिको पुनर्निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । जम्मा ५७३२ जना लाभग्राहीहरु मध्ये जम्मा ५६८९ जनासँग अनुदान सम्झौता भई हालसम्म ५६८० जनाले पहिलो किस्ता, ५६७३ जनाले दोश्रो किस्ता र ५६१३ जनाले तस्रो किस्ता प्राप्त गरिसकेका छन् ।

५ सुशासन तथा संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह

- 1 गाउँसभाको औपचारिक बैठक सुरु हुनुभन्दा अगावै गाउँपालिकाबाट सम्पादन भएका विकासात्मक कार्यहरु, समसामयिक विषय एवं सुधारात्मक विषयहरुमा व्यापक छलफल गर्ने गरिएको छ ।
- 2 कोभिड १९ नयाँ भेरियन्टको चरम संक्रमण हुँदा पनि कार्यालयले सेवाग्राहीहरुको आवश्यक कामहरुमा सहजीकरण गरिएको छ ।
- 3 समयमै ठूला सार्वजनिक निर्माणका कार्यहरुलाई तीव्रता दिन आर्थिक वर्षको सुरुवातमा नै बोलपत्र आव्हान गरिएको छ । गाउँपालिकाबाट हुने सम्पूर्ण बोलपत्र आव्हानलाई प्रतिस्पर्धी र पारदर्शी बनाउन अनिवार्य रुपमा E-Biding गरिएको छ । यो वर्ष १५ वटा बोलपत्रहरु र ७ वटा सिलबन्दी दरभाउपत्र र १९७ (प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको ४०) वटा उपभोक्ता समितिहरु मार्फत सार्वजनिक खरिद प्रक्रियाहरु अगाडी बढाइएको छ ।

4. ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष प्रयोग गरी गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था र सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरूमा **ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा** जडान गर्न नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण र जुगल गाउँपालिकाबीच सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर भईसकेको छ ।
5. स्थानीय तहहरूको कार्यप्रकृया र उपलब्धिहरूको बारेमा लेखाजोखा गरी सबल र दुर्बल पक्षहरूको पहिचान गर्न, विकास तथा सुशासनमा रहेका कमी कमजोरीहरूको जानकारी लिन, प्रगती समिक्षाको लागि आधार प्राप्त गर्न, स्थानीय तहहरूबीच तुलनायोग्य सूचकहरू तर्जुमा गरी प्रतिस्पर्धात्मक सुधारमा अग्रसर गराई स्थानीय तहहरूलाई सक्षम र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले **स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) कार्यविधि, २०७७** तर्जुमा गरी सबै स्थानीय तहहरूमा लागू भईसकेको छ । १०० पूर्णाङ्कको सूचकहरूमा जुगल गाउँपालिकाले ४४ अंक प्राप्त गर्न सफल भएको छ ।
6. नेपाल सरकारद्वारा सबै सरकारी कार्यालयहरूमा अनिवार्य लागू गरिएको सार्वजनिक **सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (Public Assessment Management System-PAMS)** को प्रयोगद्वारा गाउँपालिकाका जिन्सी सामानहरूलाई व्यवस्थित गरिएको छ ।
7. वडा कार्यालयहरूमा ईन्टरनेट सेवा प्रभावकारी बनाईएको छ । **सुशासन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गर्न International Idea सँगको साझेदारीमा ७ वटै वडाहरूमा स्थानीय सहजकर्ता नियुक्ति गरि परिचालन गरिएको छ ।**
8. प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट सेवा करारमा प्राविधिक तथा अप्राविधिक कर्मचारीहरू राखिएको छ ।
9. राजश्व संकलनको कार्यलाई व्यवस्थित गर्न **राजश्व व्यवस्थापन प्रणाली (Revenue Management System-RMS)** नामक सफ्टवेयरको प्रयोग गरी राजश्व संकलनमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ । यस वर्ष रु १ करोड ४० लाख ५५ हजार आन्तरिक राजश्व अनुमान गरिएकोमा हालसम्म वडा कार्यालयबाट रु १९,८२,६८९.०० र गाउँपालिका कार्यालयबाट रु ४२,५४,८४०. गरी जम्मा रु ६२,३७,५२९.०० राजश्व (४४.३७%) संकलन भईसकेको छ ।
10. गाउँपालिकाको आफ्नै **Village Profile** निर्माण गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगिसकेको छ ।
11. जुगल गाउँपालिकामा निर्माण हुने नयाँ भवनहरूको **नक्सापास तथा पूराना भवनहरूको अभिलेखिकरण** गर्ने कार्य थालनी भई हालसम्म २ वटा नयाँ भवनहरूको नक्सापास तथा १५ वटा पूराना भवनहरूको **अभिलेखिकरण** भइसकेको छ ।
12. **दसैं, तिहार, ल्होसार जस्ता चाडपर्वहरू लक्षित गरी नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र गाउँपालिकाको सहयोग र समन्वयमा ७ वटै वडाहरूमा शान्ति सुरक्षाको प्रवन्ध मिलाईएको छ ।**
13. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित पाँच लाख भन्दा बढी कुल लागत भएका योजनाहरूको अनिवार्य स्थलगत अनुगमन गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
14. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, योजना प्रमुख, ईन्जिनियर र लेखा प्रमुखलाई सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया सम्बन्धि ३ दिवसीय **तालिम** दिईएको छ । गाउँपालिकामा कार्यरत प्राविधिकहरूलाई सडक निर्माण र मर्मत तथा सडक कालोपत्रे गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरूको विषयमा तालिम दिईएको छ ।
15. गाउँपालिका, केयर नेपाल र सामुदायिक आत्मनिर्भर सेवा केन्द्रबीच त्रिपक्षीय **सहमती पत्र (MoU)** मा हस्ताक्षर भई स्थानीय भू-उपयोग योजना तर्जुमाको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

६ न्यायिक समिति तर्फ

1. यस आ.व. को जेठ मसान्तसम्म न्यायिक समितिमा १४ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा १० वटा मुद्दाहरूको निरोपण भई बाँकी ५ वटा प्रक्रियामा रहेका छन् । सबै वडा मेलमिलाप केन्द्रहरूमा ५९ वटा उजुरीहरू आएकोमा ४३ वटा मेलमिलाप भई बाँकी १६ वटा प्रक्रियामा रहेका छन् । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई डिजिटल प्रणालीमा व्यवस्थित बनाउने कार्य भएको छ ।
2. न्यायिक समितिमा सूचिकृत भएका सबै मेलमिलापकर्ताहरूलाई **ब्याग, डायरी र पेन बितरण** गरिएको छ । न्यायिक समितिको आयोजनामा गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा न्यायिक समिति, जनप्रतिनिधि र मेलमिलापकर्ताहरू बीच मेलमिलाप सम्बन्धि

अन्तरक्रिया एवम् वडा मेलमिलाप केन्द्र अनुगमन गरिएको छ । मेलमिलापकर्ताहरूलाई ३ दिने क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको छ ।

- 3 वडा मेलमिलाप केन्द्रबाट विवाद मेलमिलाप गराए बापत मेलमिलापकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन दिइएको छ । मेलमिलापकर्ता संयोजकलाई मासिक सञ्चार खर्च प्रदान गरिएको छ । वडा मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित बनाउने कार्य भएको छ ।

७ गाउँपालिकामा सञ्चालित असल अभ्यासहरू

- 1 सबै सामुदायिक विद्यालयहरूको शिशु कक्षाकोठाहरूमा धुलो रहित कक्षाकोठा व्यवस्थापन र बुक कर्नरको स्थापना गरिएको छ ।
- 2 "सेवाको पछि सेवाग्राही होइन अब सेवाग्राहीको पछि चाँहि सेवा" भन्ने नयाँ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अवधारणालाई व्यवहारमै लागू गर्ने उद्देश्य लिएर प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नेतृत्वमा वडा कार्यालयहरूमा गई अनलाईन प्रणालीबाटै वडास्तरीय योजनाहरू सम्झौता भएका छन् । उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने कामकारवाहीलाई सहज बनाउन उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण समेत गरिएको छ ।
- 3 अभिभावकसँगै चौरी गोठ जाँदा पठनपाठनमा असर पर्ने बालबालिकाहरूको लागि श्री रत्न राज्य माध्यमिक विद्यालय, चनौटेमा आवासीय शिक्षा प्रदान गरिएको छ ।
- 4 "हाम्रो जुगल" नामक स्थानीय पाठ्यक्रम लागू गरिएको छ । गाउँपालिका भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा धुलो रहित कक्षाकोठा व्यवस्थापन गर्ने कार्य सुरुवात भएको छ ।
- 5 पोषण, गर्भवती जाँच र संस्थागत सुत्केरीलाई प्रभावकारी बनाउन सुत्केरी महिलाहरूलाई घिउ र अण्डा वितरण गरिएको छ । गर्भवती महिलाको सुत्केरी हुने समय पहिचान गरी स्वास्थ्य संस्था र एम्बुलेन्सलाई तयारीमा राख्ने कार्यको थालनी भएको छ । सुत्केरीको लागि एम्बुलेन्स सेवालालाई निशुल्क गरिएको छ ।
- 6 धार्मिक सहिष्णुता कायम गर्न सेलाङको मानेडाँडामा बौद्ध तथा हिन्दु धर्मावलम्बीहरूले माने, बुद्धको मुर्ती र महादेवको मुर्ती सँगसँगै राखी धार्मिक परम्परा मनाउने कार्यको सुरुवात भएको छ ।
- 7 ६ नं वडामा ९ जना महिला स्वास्थ्य स्वसेविकाहरूलाई मोबाइल फोन वितरण गरिएको छ । ७ नं वडामा एक घर एक खानेपानी कार्यक्रमलाई जोड दिइएको छ ।

खण्ड २ आगामी आ.व. २०७८/७९ को बजेट नीति, योजना तथा कार्यक्रम

सभाध्यक्ष महोदय

अव म आगामी आ.व. ०७८/७९ को बजेटको नीति योजना तथा कार्यक्रम पेश गर्न गइरहेको छु ।
गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धि

✓ सोच

विपदको सामाना, पूर्वाधार विकास र सोच व्यवसायिकताको : समृद्ध जुगल निर्माणमा सहभागिता हामी सबैको

✓ लक्ष्य

महामारी विरुद्ध संयमित भइ सामना गर्ने । टुला र परिणाममुखी पूर्वाधारमा जोड दिने । पर्यटन विकासका लागि आवश्यक कार्यमा तथा कृषि उत्पादन, साना घरेलु उद्योग, रोजगारीमूलक व्यवसायलाई बढावा दिने । जडीबुटी उत्पादन तथा वजारिकरणलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

✓ उद्देश्य:

महामारीको रोकथाम तथा विवद न्युनिकरणका लागि आवश्यक संयन्त्र परिचालन गर्ने, पूर्वाधारको विकास गर्दै जनतालाई आयमुलक तथा सीपमुलक कार्यमा प्रोत्साहित गर्दै आर्थिक विकास तथा गुणस्तरीय जीवन निर्वाहमा सघाउ पुऱ्याउने ।

नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा अवलम्बन गरिएका आधारहरू देहाय अनुसार रहेका छन् :

- नेपालको संविधान
- प्रदेश कानुन
- जुगल गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५
- वातावरण सम्बन्धी नीतिहरू, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्य प्रणाली,
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतिकरणको प्रतिवेदन,
- संघीय तथा प्रदेश सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएको नीति तथा प्राथमिकताहरू,
- संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू,
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू,
- दीगो विकासका लक्ष्यहरू (SDG)
- राष्ट्रिय आवधिक योजना
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरू
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ का प्रावधानहरू,
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक संरक्षण, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थान, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास,

- बाल मैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिसामुक्त तथा पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
- स्थानीय तहको मध्यमकालिन खर्च संरचना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८
- चुनावी प्रतिवद्धता
- जुगल गाउँपालिकाका प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रमहरू तथा आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू

आ.व. २०७८/७९ को लागि गाउँपालिकाको समग्र विकास नीतिहरू यस प्रकार हुनेछन् ।

- जुगल गाउँपालिकाको मुख्य सडक र ठूला योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- वडाका मुख्य सडकलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- प्रशासकीय भवन निर्माण लगाएतका पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- कोभिड १९ महामारी रोकथाम तथा न्युनिककरणका लागि गरिने कार्यमा जोड दिइनेछ ।
- आर्थिक विकास, जीविकोपार्जन र आयआर्जनमा जोड दिइनेछ ।
- मानवीय विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य र सरसफाईमा जोड दिइनेछ ।
- कृषि, पशु, वन, वातावरणमा जोड दिइनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा तयारीमा जोड दिइनेछ ।
- स्वच्छ पारदर्शि र जनमैत्री सार्वजनिक सेवामा जोड दिइनेछ ।
- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा जोड दिइनेछ ।
- लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिइनेछ ।
- राजस्व बृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- प्रशासकीय सुधारमा जोड दिइनेछ ।

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लागि विस्तृत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु :-

- 1 नयाँ भेरियन्ट सहितको कोभिड १९ संक्रमणबाट हुन सक्ने जोखिमलाई रोकथाम र नियन्त्रण गर्न सञ्चालित कोभिड १९ आइसोलेसन केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाउदै गैर कोभिड स्वास्थ्य सेवालाई सुचारु राखिनेछ । आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ । संक्रमण जोखिममा रहेका सबै व्यक्तिहरूको पिसिआर तथा एन्टिजेन परीक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ । फ्रन्टलाइनमा रही काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरू तथा कर्मचारीहरूको मनोबल बढाउन सुविधा सहित प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- 2 कोभिड १९ को उपचारमा जनशक्तिको अभाव हुन नदिन आवश्यक चिकित्सक, नर्स, एचए लगाएत स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था मिलाइनेछ । स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।

- 3 कोभिड १९को कारण दुवै आमाबाबु गुमाएका बालबालिकाहरूलाई प्रदेश सरकारसंगको सहकार्यमा मासिक तीन हजारका दरले शैक्षिक तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।
- 4 एम्बुलेन्स सेवालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । संक्रमणको विरुद्ध लड्न सबै तहका सरकार, निजी क्षेत्र तथा संघ संस्थासँग आवश्यक समन्वय तथा सहयोगको वातावरण बनाइनेछ ।
- 5 कोभिड १९ का कारण विधार्थी, गर्भवती महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका ब्यक्ति, डिप्रेसनमा रहेका ब्यक्ति तथा मनोसामाजिक परामर्श आवश्यक पर्ने ब्यक्तिहरूलाई मनोपरामर्श सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- 6 बाढी, पहिरो, डढेलोका प्रभाव कम गर्न अनुकूलन तथा न्युनिकरणका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरि उत्थानशिल विकास गरिनेछ । डढेलो रोकथाम गरि जैविक विविधताको संरक्षण तथा जनधनको क्षती न्युनिकरण सम्बन्धि कार्य गरिनेछ ।
- 7 विभिन्न प्राकृतिक विपत्तीबाट विस्थापित परिवारहरूलाई लाभाग्राही काम गरि आवश्यकता अनुसार पुननिर्माण, पुनस्थापना गरिनेछ । संघ तथा प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा सुरक्षित आवास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- 8 स्थानीय तहको विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना, जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना र भूउपयोग सोचपत्र यसै गाउँ सभाबाट अनुमोदन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । भूगर्भ अध्ययन प्रतिवेदन र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजनामा समावेश भएका बर्ग २ मा परेका जोखिमयुक्त बस्तीहरूको संरक्षणका लागि अल्पिकरण योजना सञ्चालन गरिनेछ । जोखिमयुक्त क्षेत्रमा निर्देशित क्रियाकलाप मात्र गर्न दिइनेछ ।
- 9 स्थानीय तहमा विपद् जोखिमको अवस्थाको लेखाजोखा, नक्शाकन विप्लेषण गरी विकास निर्माण कार्यमा जोखिम न्यूनीकरणका काम, तटबन्ध, पहिरो नियन्त्रण, जोखिमयुक्त वस्ती स्थानान्तरण गर्ने र भवन संहिताको पालना गर्ने गराइने छ ।
- 10 पूर्वतयारी सम्बन्धी काम, पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना, नमूना अभ्यास संचालन, प्रतिकार्य समिति पुर्नगठन तथा क्षमता विकास, तालिम प्रशिक्षण र उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारणको व्यवस्था मिलाइनेछ । अति संवेदनशील (बर्ग ३) क्षेत्रमा परेको समुदायलाई विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूको सहयोग लिएर बस्ती स्थानान्तरणको प्रकृया अघि बढाइने छ ।
- 11 जोखिम संवेदनशिल भू उपयोग योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि स्थानीय भूउपयोग नीति तथा ऐन तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- 12 भूउपयोग योजनाले अति थप भौगर्भिक अध्ययनका लागि सिफारिस गरेको स्थानको बिस्तृत अध्ययनका लागि भूगर्भविद्हरूको परिचालन गर्न विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- 13 कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रलाई व्यवसायिकता प्रदान गर्न व्यवसायिक किसान तथा समुहहरूलाई अनुदानमा १ पैसा व्याजमा ऋण उपलब्ध गराउन बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसंग साभेदारीको व्यवस्था मिलाइनेछ । कृषि समूह तथा कृषि सहकारी मार्फत कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी लक्षित वर्गको आय आर्जन अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- 14 कृषि तथा वनजन्य उद्योग, बाँस निगाला लगाएतका हस्तकला सामाग्री, परम्परागत पेशागत उद्योग तथा स्थानीय प्रविधि विकासलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

- 15 उत्पादनको बजार व्यवस्थापनको लागि कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण, संकलन तथा विक्रि समुह गठनमा प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि तथा पशु व्यवसायमा परम्परागत अनुदानलाई निरूत्साहित गरि उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।
- 16 दुध उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । सुत्केरी भैसी र जर्सी गाईलाई पोषण भत्ताको व्यवस्था गरिने छ ।
- 17 माथिल्लो भेगमा व्यवसायिक भेडा, तथा चौरी पालनलाई प्रोत्साहन गर्न पशुस्वास्थ्य, वीमा, चरण क्षेत्र, खर्क र गोठहरूको व्यवस्थापन, उत्पादनमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग र उत्पादनको वजारीकरणमा आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- 18 स्थानीय सीप, श्रोत, साधन एवं प्रविधिको प्रयोगलाई बढवा दिई व्यवसायिक उत्पादन तर्फ अग्रसर गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । संघ तथा प्रदेश सरकारसंगको सहलगानीमा उत्पादनमुलक परियोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
- 19 भूगोल, माटो, जलवायू तथा वातावरण अनुकूल हुने कृषिजन्य उत्पादनहरू (आलु, धान, गहुँ, मकै, कोदो, चिया, च्याउ, अदुवा, लसुन, बेसार, कफी र अलैची लगायतका तरकारी तथा फलफूल आदि) तथा पशुजन्य उत्पादनहरू (दुध, अण्डा, मासु, घिउ, छुर्पी, माछा आदि) तथा जडिवुटी खेतीको क्षेत्र पहिचान गरी प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- 20 अर्गानिक आलु खेतीलाई व्यवसायिकता प्रदान गरिनेछ । “जुगल अर्गानिक आलु” को नामबाट ब्रण्डिङ गरि वजारिकरण गरिनेछ ।
- 21 विदेशबाट फर्केका महिला तथा पुरुषहरूलाई कृषि तथा पशुपालन तर्फ आकर्षण गरिनेछ । श्रमशक्तिको विदेश पलायनलाई रोक्न कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रलाई रोजगारमूलक क्षेत्रको रूपमा विस्तार गरिनेछ।
- 22 गाउँपालिकामा कम्तिमा एउटा कोल्ड स्टोर स्थापना गर्न सुरुवात गरिनेछ । हाट बजार तथा कृषि मेला प्रदर्शनीको व्यवस्था मिलाइनेछ । व्यवसायिक उत्पादनमा जोडिएका उत्कृष्ट कृषकहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- 23 फौजी, सलह लगायतका कीराहरूको आक्रमणलाई नियन्त्रण गर्ने संयन्त्र अपनाइनेछ । प्रत्येक किसानलाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रममा आवद्ध गराई प्राकृतिक प्रकोप र अन्य जोखिमबाट कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा हुने हानी नोक्सानीलाई सुरक्षित गरिनेछ ।
- 24 प्लाष्टिक टनेल, थोपा सिँचाई र साना सिँचाई जस्ता सहयोगका कार्यक्रम ल्याइनेछ । व्यवसायिक खेती तथा पशुपालन गर्ने कृषकहरूको लागि प्रतिफलमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । साभेदारी अनुदानमा आधारित आधुनिक कृषि सामाग्रीहरू वितरण गरिनेछ ।
- 25 पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न होम स्टेको विकासमा जोड दिइनेछ । नेपेमासाल पर्यटन पदमार्ग, ओखरेनी लामीडाडा सिन्धुर्चे फुस्रे हुदै पाचपोखरी पदमार्ग, डल्लेपपोखरी भैरवकुण्ड फुखर्क, अम्बाखर्क, ताक्पाथिङ नमस्तेपास, छेन्ताङ तिलमानपास पर्यटन पदमार्गहरूलाई स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- 26 काठमाडौंको सबैभन्दा नजिक करिब १४७ कि.मि. (सडक र पैदल मार्ग) दुरीमा रहेको जुगल हिमालको वेशक्याम्पसम्मको पूर्वाधार निर्माण थप व्यवस्थित बनाइनेछ । घरबास (होमस्टे) को विकाशलाई जोड दिइनेछ ।

- 27 पर्यटन प्रबर्द्धनको लागि बिज्ञ टोलीद्वारा रेकी तथा वृहत सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ । वृत्त चित्र, पर्यटन प्रोफाइल, ब्रोसर, बुलेटिन, डिजिटल आइटिनरी रूट तयारी, नक्सा लगाएत प्रचारात्मक सामाग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन गरिनेछ ।
- 28 भर्खरै पर्यटन चहलपहल शुरू भएको तर कोभिड १९ को कारण अवरूद्ध जुगल गाउँपालिकाको पर्यटन विकासलाई पुनर्उत्थान गर्न सरकारी कर्मचारीहरू तथा अन्य पर्यटकहरूलाई जुगल गाउँपालिका भित्रको क्षेत्रमा भ्रमणका लागि प्रेरित गरिनेछ ।
- 29 विभिन्न सामुदायिक संस्थाका रूपमा तथा बचत कोषका रूपमा संचालनमा रहेका साना समुहहरू तथा गरिवी निवारण कोष कार्यक्रम अन्तरगत संचालित सामुदायिक संस्थाहरूलाई सहकारी संस्थाका रूपमा रूपान्तरण गरि बैधानिक रूपमा संचालनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- 30 गाउँपालिकामा रहेका सुचिकृत वेरोजगार युवाहरूलाई योग्यता र क्षमता अनुसार न्यूनतम १०० दिनको कामको अवसर प्रदान गरिनेछ ।
- 31 गुम्बा नेलम सुरुङ्गमार्ग, बलेफी तेम्बाथान वैकल्पिक राजमार्ग, जुगल चक्रपथ निर्माण जस्ता वृहत्तर पूर्वाधार परियोजनाका लागि प्रदेश तथा संघ सरकार समक्ष अनुरोध गरिनेछ । विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन भएका अन्य ठुला आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- 32 प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिने छ । साना खालका योजनाहरूमा श्रमिक मजदुरहरूबाट नै उपभोक्ता समिती गठन गरिनेछ । पूर्वाधार विकासलाई रोजगारीसंग जोडिनेछ । योजनाहरूका लागि आवश्यक गैर स्थानीय सामाग्री सोभै खरिद गरि उपभोक्ता समितीलाई उपलब्ध गराइ काम गर्ने र श्रमिकहरूलाई रोजगारी उपलब्ध गराउन जुगल रोजगार कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ । जुगलमा निर्माण गरिने विकासमा स्थानीयताको भल्को दिइनेछ ।
- 33 गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको ढाँडे कात्तिके तेम्बाथान सडकको ढाँडे-सुनखोला खण्ड प्रदेश सरकारको सहयोगमा आगामी आ.व.भित्र कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ । सुनखोला देखि अगाडीको सडक खण्ड पीचका लागि थप पहल गरिनेछ । गाउँपालिकाबाट सबै वडा केन्द्रसँग सडक संजालमा जोडिने गरी आवश्यक कार्य गरिनेछ उक्त सडकहरूलाई कालोपत्रे गर्नका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरिनेछ । डिपिआर तयार भएका वडा स्तरका सबै सडकहरू कालोपत्रे गर्नका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिनेछ । प्राथमिकतामा परेका भोलुङ्गे पुलहरू क्रमश निर्माण गरिनेछ ।
- 34 नयाँ सडक निर्माण भन्दा पुराना सडकहरूलाई स्तरोन्नती गरी दिगो बनाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ जसको लागि माटे, ग्राभेल वा सोलिड भईसकेका सडकहरूको स्तरोन्नती गरिनेछ । पिच सडकहरूको सङ्ख्या र दुरीमा विस्तार गरिनेछ । नयाँ बन्ने सडक ट्रयाकहरूमा नाला व्यवस्थापन अनिवार्य बनाइनेछ ।
- 35 निजी क्षेत्रबाट संचालित जलविद्युत आयोजनाहरूमा स्थानीय समुदायको अधिकतम शेयर लगानीलाई सुनिश्चित गराउन आवश्यक समन्वय र सहजिकरण गरिनेछ ।
- 36 राष्ट्रिय प्रसारण लाइनले नछोएका वस्तीहरूमा प्रसारण लाइन विस्तार गर्ने, काठको पोललाई फलामे पोलले विस्थापन गर्ने र वितरण लाईनमा रहेको नाङ्गो तारलाई कालो तारले विस्थापन गरी "नाङ्गो तार मुक्त क्षेत्र" बनाइदै लगिनेछ ।
- 37 गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको सम्पन्न गरी नयाँ प्रशासकीय भवनबाट सेवा शुरू गरिनेछ । सबै वडा कार्यालय भवनहरू निर्माण गरिनेछ ।

- 38 जुगल गाउँपालिका केन्द्रमा रहेको वस्तीमा व्यवस्थित शहरीकरणका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । रत्नराज्य मावि, जुगल अस्पताल, गाउँपालिका भवन, नयाँ वस्ती लक्षित गरि यस स्थानमा वृहत्तर खानेपानी योजना संचालन गरिनेछ ।
- 39 सूचना तथा प्रविधि विकासको लागि चाहिने पूर्वाधारहरू निर्माण गरिनेछ । Broadband Internet सेवा सुविधाको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । महत्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्र, नदी, पोखरी, हिमाल, धार्मिक स्थल, विद्यालय र कार्यालयहरूलाई Google map resources , Resource Mapping मा आवद्ध गरिनेछ ।
- 40 नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण ग्रामिण दुर सञ्चार कोषसंगको सभेदारी जुगल गाउँपालिका प्रशासकीय भवन, सबै वडा कार्यालय, सबै स्वास्थ्य संस्था, सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुरयाइनेछ ।
- 41 न्यायीक समिति, व्यवसाय, कृषि तथा सहकारी व्यवस्थापन प्रणाली, वडा कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली, दर्ता चलानी व्यवस्थापन प्रणाली निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ । अव शिक्षा शाखा र प्राविधिक शाखा संचालनका लागि व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरि गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने तथा वडा कार्यालयबाट हुने सबै खाले सेवा प्रणालीलाई डिजिटाइज गरिने छ ।
- 42 चनौटेमा १० शैयाको अस्पताल निर्माण गरिनेछ । कोभिड रेस्पान्सका लागि सञ्चालित आइसोलेसन केन्द्रलाई यसै अस्पतालमा आन्तरिकीकरण गर्दै लगिनेछ ।
- 43 लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, घरेलु हिंसा, बालविवाह, बहुविवाह जस्ता सामाजिक विकृति विरुद्धको नीति अवलम्बन गरिनेछ । सामाजिक कुरीतिलाई अन्त्य गर्न सचेतनात्मक, प्रवर्धनात्मक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- 44 यूवाहरूमा सीप तथा नेतृत्व विकास, स्वरोजगार तथा खेलकुद प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । गाउँपालिका र वडास्तरीय यूवा तथा खेलकुद विकास समिति गठन गरिनेछ । प्रत्येक वडामा खेलकुद विकासको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माणको थालनी गरिनेछ । जुगल भलिबल कपलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- 45 व्यवहारमै जातिय भेदभाव र छुवाछुतको अन्त्य गर्न ठोस कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । दलित बस्तीहरूमा विकासको सुनिश्चतता गरिनेछ । दलितहरूको सीप र कलासँग सम्बन्धित आर्थिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न मद्दत गरिनेछ ।
- 46 लैंगिक तथा बालबालिका सम्बन्धि हिंसा र बाल विवाहलाई न्यूनिकरण गरिनेछ । बालबालिकाहरूको प्रतिभालाई प्रस्फुटन गर्न कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- 47 गाउँ बाल संरक्षण कोष, लैंगिक उत्तरदायी कोषहरूलाई व्यवस्थित बनाइनेछ ।
- 48 असहाय, अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई सामाजिक सुरक्षा र संरक्षणको प्रत्याभूति दिलाइनेछ । जेष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र स्थापनाको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- 49 महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, मानव अधिकारलगायतका क्षेत्रमा नेपालले अनुमोदन गरेका संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा अन्तर्राष्ट्रिय घोषणालाई स्थानीयकरण गर्न सोका प्रावधानहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- 50 सामुदायिक विद्यालयहरूमा भर्चुअल तथा अनलाइन पाठनपाठनका लागि प्रविधिमैत्री शिक्षा प्रणालीको व्यवस्थापन मिलाइनेछ । वैकल्पिक शिक्षा प्रणाली प्रयोगमा ल्याइने छ । बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गरिनेछ ।
- 51 जुगल गाउँपालिकाद्वारा तयार गरिएको स्थानीय पाठ्यक्रम **हाम्रो जुगल** का लागि आवश्यक निर्देशिका तथा सन्दर्भसामाग्री तयार गरिनेछ ।

- 52 संरक्षकत्व विहिन वालिवालिकाहरू, चौरी गोठमा रहने परिवारका वालवालिकाहरू तथा बाध्यात्मक हिसावले विद्यालय पहुँचबाट बाहिर रहेका वालवालिकाहरूलाई रत्नराज्य मावि चनौटेमा आवसीय शिक्षा दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । सो कार्यका लागि आवश्यक व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।
- 53 कक्षा व्यवस्थापन, सिर्जनात्मक शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । आधारभुत तहमा धुलो रहित कक्षा र सिकाइ कर्नर स्थापना कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्यालयलाई शान्त र सुरक्षित राख्नका लागि घेरावारको व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।
- 54 प्रारम्भिक वाल विकास कक्षाका लागि वाल विकास शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ ।
- 55 प्रतिरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवामा प्राथमिकता दिईनेछ । स्वास्थ्य पूर्वाधार, औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको उपलब्धतामा बृद्धि गरिनेछ ।
- 56 जुगल जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । गम्भिर प्रकारका रोगहरू क्यान्सर, हृदयरोग, मस्तिष्कघात, दिर्घरोग आदी भइ नियमित औषधी खानु पर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर भएका व्यक्तिहरूलाई औषधोपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- 57 नवजात शिशु मृत्युदर, मातृमृत्युदर र वालमृत्युदरलाई घटाउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । सबै स्वास्थ्य चौकीमा क्रमशः Birthing center स्थापनाको व्यवस्था गर्दै लगिने छ । स्वास्थ्यचौकी भवन नभएका वडामा भवन निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- 58 गर्भवती महिलाको स्वास्थ्य परीक्षणलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याइनेछ । परीक्षणको सबै चक्र पुरा गर्ने गर्भवती महिलालाई नगद प्रोत्साहनका साथै एक माना घिउ र एक क्रेट अण्डा र स्याहार भोलावितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- 59 महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको कामको उचित मूल्यांकन गरि प्रोत्साहित गरिनेछ । ६० वर्ष उमेर पुरा भएका स्वयंसेविकाहरूलाई सम्मानपूर्वक विदाइ गरिनेछ ।
- 60 खोप कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित वनाउनको लागि खोपको सुक्ष्म योजना तर्जुमा कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । खोप केन्द्रहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- 61 बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । हरेक स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य शिक्षा कर्नर राखिनेछ र पोषीला खानेकुराको प्रदर्शन गर्ने र स्थानीय स्तरका पोषीला खानेकुराहरूको उपभोग वृद्धि गराउन आवश्यक शिक्षा, परामर्श दिइने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- 62 समयानुकुल आइपर्ने रोगहरूको रोकथाम गर्न तथा सामना गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ । महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि प्रतिकार्य योजना बनाइ लागू गरिने छ ।
- 63 सर्ने रोग तथा नसर्ने रोगको रोकथामको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- 64 महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि आर. आर. टि. लाइ तयारी अवस्थामा राखिने छ साथै उक्त कार्यलाई औषधी, खोप तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि सामग्रीहरू तयारी हालतमा राखिने छ ।
- 65 जनताहरूलाई क्षमता विकास तथा आर्थिक विकासका लागि सिपमूलक तालिम दिईने छ । महिला शशक्तिकरणमा जोड दिई महिला हिंसा न्यूनिकरण गरिनेछ । बाल विवाहलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिईने छ ।
- 66 जुगल गाउँपालिका भित्रको एमविबिएस लगायत महत्वपूर्ण विषयमा अध्ययन गर्ने गरीव तथा जेहेन्दार बिद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ । लोकसेवा तथा शिक्षक सेवा आयोग तयारी गर्ने विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- 67 गरिव घर परिवार पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।

- 68 अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक समावेशीकरण एवं सेवा प्राप्तिमा सहज पहुँचका लागि गाउँपालिकाका तथा वडाका सार्वजनिक, सरकारी कार्यालयहरूलाई क्रमशः अपाङ्गमैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
- 69 जुगल गाउँपालिकामा हाइ अल्टिच्युड जुगल खेलग्राम निर्माण गरिनेछ ।
- 70 विद्यालय लक्षित खेलकुद र युवा लक्षित खेलकुद कार्यक्रमहरू आयोजना गरिनेछ । वडा स्तरमा र गाउँपालिका स्तरमा प्रतिस्पर्धात्मक खेलकुदका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- 71 सामुदायिक वनको व्यवस्थापनबाट प्राप्त काष्ठ तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावारमा आधारित उद्यमको सहज प्रवर्द्धन र विकास गरिने छ । कृषि वनको अवधारणालाई विकास गर्दै वनजन्य, फलफुल र जडिबुटि नर्सरी स्थापना गरिने छ । वनस्पतीजन्य वस्तुहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन गरिने छ ।
- 72 कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादन मूल्यांकनका आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- 73 जुगल गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूबाट सम्पादन हुने सेवा सम्बन्धि मापदण्ड तयार गरि लागु गरिनेछ ।
- 74 कर साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । राजश्व परिचालनलाई प्रभावकारी बनाउन राजश्व शाखाको व्यवस्था गरि संस्थागत सुदृढिकरणका लागि आवश्यक श्रोत साधनको प्रवन्ध मिलाईने छ ।
- 75 सडक यातायात गुरुयोजना तयार गरि सोही अनुरूप सडक पूर्वाधार निर्माण गरिने छ । सडक यातायात गुरुयोजनाले तोक्ने सडकको क्षेत्राधिकार अनुसार नक्सा पासको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- 76 साभा सरोकारका विषय पहिचान गरि प्रभावकारी परिणामका लागि अन्तरसरकारी समन्वय संयन्त्र गठन गरि कार्य गरिनेछ ।
- 77 टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा हुने विकास निर्माणका कार्यहरूमा टोल विकास संस्थाहरूको सहभागितालाई जोड दिइने छ ।
- 78 आम सञ्चारको विकासका लागि नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा सिन्धुपाल्चोकसंग समन्वयात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जुगल गाउँपालिका भित्र छुट्टै रेडियो स्टेसन बनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ ।

जुगल गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिमा निरन्तर सहयोग र सद्भाव पुऱ्याउदै समृद्ध जुगल बनाउने अभियानमा साथ दिनुहुने आम नागरिक तथा जनसमुदायप्रति आभारी छु । यो नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, योजना अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरू र प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने सबै महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ॥

सृजना तामाङ
उपाध्यक्ष
२०७८ असार ९ गते बुधवार